

Nr 15

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1957/58 av utgifterna under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående regleringen för budgetåret 1957/58 av utgifterna för riksdagen och dess verk m. m. (fjortonde huvudtiteln).

Chefen för finansdepartementet har anfört att riksgäldskontoret med skrivelse den 22 november 1956 överlämnat beräkningar rörande de anslag under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m., som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1957/58. Jämte uppställning över anslagen har överlämnats specifikationer innefattande förslag till stater m. m.

Beträffande anslagsberäkningen inhämtas bl. a. följande av skrivelsen.

1954 års riksdag uppdrog åt fullmäktige i riksgäldskontoret att till trycket befordra ridderskapets och adelns protokoll för 1765—1766 års riksdag, första delen, prästståndets protokoll vid riksdagarna 1680—1714, borgarståndets protokoll vid 1731 års riksdag samt bondeståndets protokoll vid 1746—1747 års riksdag. Kostnaderna härför beräknades då till 150 000 kr., vilket belopp anvisades under budgetåren 1954/55—1956/57. På grund av höjda tryckningskostnader m. m. beräknas kostnaderna nu till ca 175 000 kr. I föreliggande förslagsberäkningar har därför under reservationsanslaget till otryckta ständsprotokoll upptagits ytterligare 25 000 kr. för nämnda protokoll.

Följande anslag har uppförts i enlighet med framställningar i särskilda skrivelser från resp. myndigheter, nämligen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, Kostnader för Nordiska rådet, Tidskriften Nordisk kontakt, Anslagen till riksdagsbiblioteket, Justitieombudsmannen och hans expedition, Militieombudsmannen och hans expedition samt Riksdagens revisorer och deras kansli.

Då allmänt kyrkomöte avses äga rum hösten 1957, har anslaget till allmänt kyrkomöte uppförts med ett beräknat belopp av 410 000 kr., varvid har räknats med en viss förbättring av arvodet för ledamot av kyrkomötet.

Under riksgäldskontorets anslag till kostnader vid emission av statslån m. m. har upptagits en särskild anslagspost å 25 000 kr. som bidrag till en av konjunkturinstitutet år 1958 planerad undersökning angående sparandets struktur.

Den beräknade höjningen av anslaget till omkostnader under riksdagens ekonomibyrå beror bl. a. på att en försening ägt rum av de arbeten i riks-

dagshuset, för vilka en redogörelse lämnades 1956 års bankoutskott. En besparing kommer därför att uppstå på anslaget för innevarande budgetår.

Avlönings- och pensionsanslagen till de under huvudtiteln upptagna riksdagens verk har beräknats efter oförändrade grunder. Anslagsposten till rörligt tillägg har belastats med resp. 23 och 41,5 % av löne- och pensionskostnaderna.

För egen del har *departementschefen* anfört, att anslaget till Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond i enlighet med vad som anförts vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor torde böra beräknas till 113 000 kronor.

Riksgäldskontoret har med skrivelse den 15 april 1957 till utskottet inkommit med förnyad beräkning beträffande vissa under fjortonde huvudtiteln upptagna anslag, innebärande höjningar av de av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna anslagsbeloppen. Avlönings- och pensionsanslagen till riksdagen, riksgäldskontoret, riksdagens ekonomibyrå, riksdagsbiblioteket och till justitie- och militieombudsmännen samt deras expeditioner ävensom till riksdagens revisorer och deras kansli har omräknats och justerats i enlighet med träffade överenskommelser angående statslänstämännens löner för åren 1957 och 1958. Anslaget till pensioner åt f. d. riksdagsmän har höjts med 90 000 kronor på grund av efter föregående beräkning beviljade nya pensioner.

Beträffande höjning av anslaget till utgivande av otryckta ständsprotokoll hänvisas till en av riksgäldsfullmäktige till utskottet ingiven framställning av den 28 februari 1957 (se nedan under punkten 5). Ökningen av anslaget under riksdagen till övriga omkostnader med 30 000 kronor avser ny diskmaskin m. m. i riksdagens restaurang. Anslaget till omkostnader under riksdagens ekonomibyrå har ökats med 70 000 kronor, varav 35 000 kronor avser beräknade kostnader för budgetåret 1957/58 för dekorering av första kammarens plenisal (se bankoutskottets utlåtande nr 25 till innevarande års riksdag) och 35 000 kronor planerade arbeten för upphängning av två gårdsplaner i riksdagshuset m. m. Under omkostnadsanslaget till justitieombudsmannen och hans expedition har 10 000 kronor beräknats för nyanskaffning av möbler m. m. (se bankoutskottets utlåtande nr 34).

I skrivelse till utskottet den 17 maj 1957 har riksgäldskontoret meddelat att anslaget till arvoden till riksdagens ledamöter för budgetåret 1957/58 kan beräknas till 7 345 000 kronor. Vid anslagsberäkningen har förutsatts att grundarvodet till riksdagsman höjes med 3 000 kronor i enlighet med förslag i konstitutionsutskottets memorial nr 18 till innevarande års riksdag.

1:o) **Riksdagen: Arvoden till riksdagens ledamöter.** Under punkten 1 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Arvoden till riksdagens ledamöter anvisa ett förslagsanslag av 6 200 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbehovet till 7 345 000 kronor.

Under erinran om att konstitutionsutskottet i memorial nr 18/1957 hemställt om en höjning av ersättningen för riksdagsmannaupdragets fullgörande anser utskottet att anslaget bör beräknas i enlighet med riksgäldskontorets förslag, avrundat till 7 400 000 kronor. Utskottet hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa till *Riksdagen: Arvoden till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 7 400 000 kronor.

2:o) **Riksdagen: Reseersättningar till riksdagens ledamöter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 2 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa till *Riksdagen: Reseersättningar till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 1 350 000 kronor.

3:o) **Riksdagen: Avlöningar till personal.** Under punkten 3 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Avlöningar till personal anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbehovet till 1 420 000 kronor.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagberäkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa till *Riksdagen: Avlöningar till personal* ett förslagsanslag av 1 420 000 kronor.

4:o) **Riksdagen: Kostnader för riksdagstrycket m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 4 och 5 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa

- a) till *Riksdagen: Kostnader för riksdagstrycket* ett förslagsanslag av 1 230 000 kronor;
- b) till *Riksdagen: Utgivande av särskilda publikationer* ett reservationsanslag av 37 000 kronor.

5:o) **Riksdagen: Utgivande av otryckta ständsprotokoll.** Under punkten 6 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Utgivande av otryckta ständsprotokoll anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Riksgäldsfullmäktige har sedermera i skrivelse till bankoutskottet den 28 februari 1957 framlagt förslag till fortsatt utgivning av otryckta ständsprotokoll och därvid hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen dels uppdraga åt fullmäktige att låta i en upplaga av 350 exemplar till trycket be-

fordra ridderskapet och adelns protokoll vid 1765—1766 års riksdag, band 2—3 (= del 25—26 i serien), prästerståndets protokoll vid 1719—1720 års riksdag, borgarståndets protokoll vid 1734 års riksdag samt bondeståndets protokoll vid 1751—1752 och 1755—1756 års riksdagar, dels ock för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Utgivande av otryckta ständsprotokoll anvisa ett reservationsanslag å 50 000 kronor.

Fullmäktige har i ärendet anfört följande.

I överensstämmelse med olika av riksdagen sedan år 1936 fattade beslut har fullmäktige i riksgäldskontoret låtit till trycket befordra följande tidigare utgivna ständsprotokoll.

Ridderskapet och adelns riksdagsprotokoll (1760—1762), band 3 (= del 22 i den protokollsserie, vars utgivning påbörjats av riddarhuset men sedermera övertagits av riksgäldsfullmäktige). Utkom 1950

Band 4 (= del 23 i serien)		»	1955
Prästeståndets riksdagsprotokoll,	band 1 (1642—1660)	Utkom	1949
»	» 2 (1660—1664)	»	1954
»	» 3 (1672—1678)	»	1956
Borgarståndets	» 1 (1719—1720)	»	1945
»	» 2 (1723)	»	1951
»	» 3 (1726—1727)	»	1956
Bondeståndets	» 1 (1720—1727)	»	1939
»	» 2 (1731—1734)	»	1945
»	» 3 (1738—1739)	»	1948
»	» 4 (1740—1741)	»	1951
»	» 5 (1742—1743)	»	1954

Under tryckning befinner sig

Ridderskapet och adelns protokoll (1765—1766), del 24 (= första delen av protokollen för 1765—1766 års riksdag).

Bondeståndets riksdagsprotokoll, band 6 (1746—1747).

Dessutom pågår arbetet med redigeringen av prästeståndets protokoll 1680—1714 (band 4) samt Borgarståndets protokoll 1731 (band 4).

Av ifrågavarande protokollsserier återstår sedan att utgiva

Ridderskapet och adelns riksdagsprotokoll	1765—1779
Prästeståndets	» 1719—1800
Borgarståndets	» 1734—1779
Bondeståndets	» 1751—1779

Närmast i tur för utgivning är

Ridderskapet och adelns riksdagsprotokoll 1765—1766, del 25—26 i serien (= andra och tredje banden av protokollen för 1765—1766 års riksdag).

Prästeståndets riksdagsprotokoll 1719—1720*

Borgarståndets » 1734

Bondeståndets riksdagsprotokoll 1751—1752 och 1755—1756

Kostnaderna för utgivningen i en upplaga av 350 exemplar av dessa riksdagsprotokoll belöper sig till omkring 233 000 kronor enligt nedanstående uppställning:

Ridderskapet och adelns riksdagsprotokoll, del 25—26

(= band 2—3 av 1765—1766 års protokoll)	kr. 79 000:—
Prästeståndets riksdagsprotokoll, band 5	» 34 000:—
Borgarståndets » » 5	» 50 000:—
Bondeståndets » » 7	» 70 000:—
	<hr/>
	kr. 233 000:—

* Tidigare utgivna av enskild person; denna utgåva anses ur vetenskaplig synpunkt otillfredsställande.

Specificerade utredningar föreligger beträffande kostnaderna för utgivningen av samtliga protokoll med undantag av borgarståndets protokoll, för vilka kostnaderna beräknats endast uppskattningsvis. I kostnadsberäkningarna ingår bl. a. redaktörsarvodena, vilka ansetts böra höjas något med hänsyn till höjningen av den allmänna lönenivån.

Arbetet med utgivningen av ifrågavarande ståndsprotokoll beräknas ta en tid av 3 å 4 år, varför kostnaderna härför lämpligen kan uppdelas på samma antal budgetår.

För utgivningen av otryckta ståndsprotokoll har hittills av för ändamålet anvisade anslag tagits i anspråk ett sammanlagt belopp av ca 400 000 kronor. För närvarande finnes en odisponerad reservation under det å huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda reservationsanslaget till Utgivande av otryckta ståndsprotokoll å ca 78 000 kronor. Tillsammans med den förstärkning av anslaget med 25 000 kronor, som begärts i riksgäldskontorets anslagspetita för budgetåret 1957/58 beräknas angivna reservation vara tillräcklig för att täcka återstående kostnader för utgivningen av redan beslutade protokollsband. För täckande av å budgetåret 1957/58 belöpande kostnader för de nya protokollsbanden bör anslaget ökas med ytterligare 25 000 kronor och förstärkningen av anslaget alltså uppgå till 50 000 kronor.

Slutligen framhålles, att fullmäktige utgår ifrån att arbetet med utgivningen av otryckta ståndsprotokoll bör fortsättas och fullföljas utan avbrott, vilket torde stå i överensstämmelse med riksdagens tidigare och senast år 1954 i denna fråga fattade beslut.

Med biträdande av riksgäldsfullmäktiges förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må *dels* uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta i en upplaga av 350 exemplar till trycket befordra ridderskapet och adelns protokoll vid 1765—1766 års riksdag, andra och tredje delen (= band 25—26 i serien), prästeståndets protokoll vid 1719—1720 års riksdag, borgarståndets protokoll vid 1734 års riksdag samt bondeståndets protokoll vid 1751—1752 och 1755—1756 års riksdagar, *dels ock* för budgetåret 1957/58 till *Riksdagen: Utgivande av otryckta ståndsprotokoll* anvisa ett *reservationsanslag* av 50 000 kronor.

6:o) **Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp.** Under punkten 7 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp anvisa ett förslagsanslag av 82 000 kronor.

I sin till riksgäldsfullmäktige ingivna framställning den 7 november 1956 har styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp anfört bl. a. följande.

Statsanslaget till gruppen för nu löpande budgetår är 96 000 kronor. För nästa budgetår bör enligt styrelsens mening gruppens verksamhet kunna upprätthållas med ett statsanslag, som är 14 000 kronor lägre.

Under det att årets allmänna interparlamentariska konferens hålles i Fjär-

ran Östern, närmare bestämt i Bangkok, skall nästa års motsvarande konferens äga rum i Europa, närmare bestämt i London. Vid denna konferens bör gruppen vara företrädd av tolv medlemmar av riksdagen, vartill kommer sekreterare åt delegationen. Beräknas kostnaderna för varje ombud vid konferensen, som torde komma att pågå sju till åtta dagar, till 1 700 kronor, komma de totala kostnaderna för gruppens representation vid konferensen att uppgå till 22 100 kronor.

Interparlamentariska unionens råd och vissa av dess studiekommissioner sammanträda regelmässigt varje vår. De ifrågavarande mötena äro av grundläggande betydelse för den därpå följande allmänna interparlamentariska konferensens arbete. Gruppen bör därför vid dessa lämpligen vara företrädd av sina båda medlemmar av unionens råd samt av två kommissionsmedlemmar, vartill kommer sekreterare åt delegationen. De sammanlagda kostnaderna för deltagandet i förevarande sammanträde våren 1958, som torde komma att hållas å någon ännu ej beslutad plats vid Medelhavet, kunna uppskattas till 10 000 kronor.

Gruppens bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat i Genève är för löpande budgetår 8 100 schweizerfrancs eller enligt nu gällande växelkurs ca 9 600 kronor. Ifrågavarande bidrag kan i varje fall ej tänkas bli lägre under nästa budgetår. Styrelsen beräknar det därför till samma belopp som för nu löpande budgetår.

De nordiska interparlamentariska delegerademötena hållas, numera med två års mellanrum, omväxlande i de fem nordiska ländernas huvudstäder. Då något sådant möte ej ägt rum i år, skall ett dylikt möte hållas nästa år. Det skall äga rum i Reykjavik. Med hänsyn härtill måste kostnaderna för gruppens representation vid detta möte bli betydligt högre än vid ett motsvarande möte i något av de övriga nordiska grannländerna. Självskrivna ombud vid mötet äro fyra rådsmedlemmar från varje nordisk interparlamentarisk grupp. Härjämte äger varje grupp utse högst femton ombud. Inskränktes de sistnämnda, fritt valda ombudens antal till åtta, böra kostnaderna för en delegation på tolv ombud, jämte sekreterare, vid mötet, som torde pågå tre till fyra dagar, beräknas till 20 800 kronor, motsvarande en ersättning till varje ombud på 1 600 kronor. Några särskilda kostnader för deltagande i det rådsmöte, som kommer att hållas i samband med delegerademötet, anser sig styrelsen härvid ej behöva räkna med.

Gruppens kostnader för det nordiska sekretariatet kunna för nästa budgetår beräknas till oförändrat 2 400 kronor.

Kostnaderna för inköp av litteratur kunna likaledes uppskattas till oförändrat 500 kronor.

Utgifterna för representation beräknar styrelsen för nästa budgetår liksom för det nu löpande till 2 000 kronor.

Gruppens egentliga förvaltningskostnader, kostnaderna för gruppens byrå häri inbegripna, äro för nu löpande budgetår beräknade till 12 500 kronor. Med hänsyn till omfattningen av gruppens verksamhet hade en viss höjning av denna summa i och för sig varit befogad, bl. a. för att möjliggöra en omorganisation av gruppens byrå. Styrelsen har dock stannat vid att ej nu framlägga något förslag härom. Förvaltningskostnaderna beräknas därför till oförändrat 12 500 kronor.

Gruppens beräknade extra utgifter för nästa budgetår kunna uppskattas till oförändrat 2 500 kronor.

Gruppens utgifter för budgetåret 1957/58 kunna alltså sammanfattningsvis beräknas sålunda:

deltagande i interparlamentariska unionens arbete:		
konferens	22 100	
råds- och kommissionssammanträden	10 000	32 100
bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat		9 600
deltagande i nordiska interparlamentariska förbundets arbete:		
delegerademöte	20 800	
rådsmöte	—	
sekretariat	2 400	23 200
bibliotek		500
representation		2 000
förvaltningskostnader		12 500
extra utgifter		2 500
		<hr/>
	Summa kronor	82 400

Drages härifrån gruppens sannolika inkomster av medlemsavgifter, ca 600 kronor, återstår ett belopp av omkring 82 000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 7 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 för *Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp* anvisa ett *förslagsanslag* av 82 000 kronor.

7: o) **Riksdagen: Kostnader för Nordiska rådet.** Under punkten 8 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Kostnader för Nordiska rådet anvisa ett *förslagsanslag* av 150 000 kronor.

I sin till riksgäldskontoret ingivna skrivelse den 30 november 1956 har Nordiska rådets svenska delegation uppgivit att medelsbehovet framräknats på sätt framgår av nedanstående uppställning.

A. Gemensamma kostnader

Tryckning av rådets förhandlingar	20 000	
Särskilda utredningar	5 000	25 000

B. Svenska delegationen

a) Resekostnader och traktamenten:

vid ordinarie session	24 000	
för övriga sammanträden	12 000	36 000

b) Löner och arvoden:

expeditionschef Cr 15	35 760	
förste sekreterare (deltidstjänstgörande)	14 000	
registrator Ce 19 + 1 800	15 132	
skrivbiträde	8 724	
vikarier och tillfällig skrivhjälp	3 384	77 000

c) Expenser:

inventarier, kontorsmateriel, papper m. m.	5 000	
särskilda kostnader för sjätte sessionen	4 000	9 000
oförutsedda utgifter		3 000

Kronor 150 000

Delegationen har anfört följande motivering för de olika punkterna i uppställningen med angivande inom parentes av de verkliga utgifterna under föregående budgetår.

A. Gemensamma kostnader. Begärt anslag 25 000 kronor (1955/56 19 300 kronor)

Tryckning av rådets förhandlingar beräknas under budgetåret 1957/58 komma att kosta 20 000 kronor. För särskilda utredningar har ett anslag å 5 000 kronor ansetts erforderligt. Beloppen äro, såvitt angår tryckningskostnaderna, icke fullt jämförbara från ett budgetår till ett annat, enär avräkningarna länderna emellan vid fördelningen av kostnaderna skett vid något olika tidpunkter. Utgifterna komma härigenom att belasta budgetåren ojämnt. Under föregående budgetår 1955/56 ha sålunda endast delar av kostnaderna för tryckningen av 1955 års förhandlingar belastat detta konto; återstående del av kostnaderna hade nämligen betalats redan under budgetåret 1954/55. Å andra sidan har betalning icke erlagts för några som helst utgifter för 1956 års tryck under budgetåret 1955/56. — Utredningsverksamheten i rådets egen regi är visserligen av begränsad omfattning men drager dock vissa kostnader, huvudsakligen för sekreterarhjälp.

Vid anslagsberäkningarna har icke något särskilt belopp upptagits för 1958 års session, då denna kan förmodas komma att hållas i annat land än Sverige.

B. Svenska delegationen.

a) *Resekostnader och traktamenten.* Begärt anslag 36 000 kronor (1955/56 36 452 kronor)

Det begärda beloppet har framkommit genom sammanläggning av 24 000 kronor för resor och traktamenten i samband med rådets ordinarie session och 12 000 kronor för motsvarande utgifter för andra sammanträden. Den förra posten har beräknats med ledning av de verkliga kostnaderna i samband med fjärde sessionen i Köpenhamn. Det har förutsatts att den svenska delegationen vid sjätte sessionen 1958, som antagits komma att äga rum i Oslo, kommer att få i stort sett samma omfattning som vid den fjärde. — Även kostnaderna för övriga sammanträden ha beräknats med ledning av de verkliga utgifterna under sistförflutna budgetår. Det kan väntas att särskilda kommittéer komma att verka i åtminstone samma omfattning under 1957/58 som under det sist förflutna budgetåret.

b) *Löner och arvoden.* Begärt anslag 77 000 kronor (1955/56 54 310 kronor)

Posten är beräknad på följande sätt:

en nyinrättad tjänst som expeditionschef i Cr 15	35 760
förste sekreterare (deltidstjänstgörande dels i delegationens sekretariat, dels i utrikesdepartementet)	14 000
registrator Ce 19 + 1 800	15 132
skrivbiträde Cg 8	8 724
vikarier och tillfällig arbetskraft	3 384

Kronor 77 000

Utöver erforderlig medelsanvisning hemställer delegationen under denna anslagspost om inrättande av en tjänst som expeditionschef hos delegationen i lönegrad Cr 15.

Den föreslagna höjningen av anslagsposten har till orsak de ökade arbetsuppgifterna för delegationens sekretariat. Uppgifterna kunna fördelas på tre grupper.

I första hand har sekretariatet att tillhandagå delegationen med det biträde som delegationen är i behov av för egen del. Bland hithörande uppgifter kunna nämnas följande.

- a) Sekretariatsuppgifter i samband med delegationens och arbetsutskottets sammanträden
- b) Biträde åt delegationens medlemmar i frågor av nordiska karaktär
- c) Kontakten med svenska departement och andra myndigheter i rådsangelägenheter
- d) Kamerala uppgifter
- e) Biljett- och hotellbeställningar m. fl. slag av reseservice
- f) Korrespondensen med övriga nordiska sekretariat
- g) Upplysningsverksamhet om rådet inom landet (hållande av föredrag, medverkan vid kurser m. m.)

Vidare avses delegationens sekretariat skola i nära samverkan med utrikesdepartementet tjänstgöra som centralt informationsorgan för regering och riksdag med avseende å nordiska spörsmål. Det förutsättes härvid att sekretariatet noggrant följer pågående samarbete av nordisk karaktär såväl inom departementen som i särskilda statliga utredningar. Tillika förutsättes sekretariatet i riksdagen uppmärksamma frågor, i vilka nordiska synpunkter göra sig gällande. Det omfattande arkiv rörande olika nordiska frågor, som föres hos sekretariatet, bildar grunden för denna verksamhet. För att hålla detta aktuellt erfordras excerpering och arkivering av nordiskt stoff i tidningar och i officiellt tryck ävensom arkivering av material, som på andra vägar kan införskaffas.

Slutligen har sekretariatet att ombesörja en rad uppgifter som, i avsaknad av ett gemensamt nordiskt sekretariat för rådet, måst fördelas mellan de nationella sekretariaten. Då på grund av olika omständigheter detta gemensamma arbete måst i huvudsak läggas på det danska och det svenska sekretariatet samt i någon mån på Finlands sekretariat, ha de blivit både omfattande och arbetskrävande för det svenska sekretariatet.

Bland de gemensamma uppgifter som efter beslut av rådets presidium lagts på det svenska sekretariatet kunna här nämnas:

- a) rådets utredande verksamhet vad angår vissa spörsmål, t. ex. gemensam arbetsmarknad för medicinsk personal, åtskilliga av juridiska niomanautskottets likställighetsfrågor etc.
- b) rådets gemensamma rättsliga spörsmål
- c) sekretariatsgöromålen för Nordisk Kontakt i Sverige
- d) deltagande i internationellt rättsligt samarbete
- e) informationsarbetet inom Norden vad avser utgivande av Meddelande från Nordiska rådet.

Av uppgifter, som icke låta sig uppdelas, har på Sverige lagts en väsentlig del av följande:

- a) den sakliga planläggningen av rådets sessioner
- b) arbetet i anslutning till presidiemöten, förberedelse av mötena och verkställighet av deras beslut
- c) arkivering och registrering av rådets arbetsmaterial.

Sekretariatets personalbehov är att betrakta mot bakgrund av de angivna arbetsuppgifterna. För att tillgodose detta ha vissa omedelbara åtgärder visat sig erforderliga. Sålunda har delegationen från och med den 1 december 1956 tills vidare anställt en biträdande sekreterare. Härtill har utsetts den sekreterare i utrikesdepartementet, som på dess politiska avdelning hand-

lägger nordiska frågor. Tjänsten har förutsatts skola vara en halvtidssyssla med av delegationen bestämt månadsarvode.

Sitt beslut att anställa en biträdande sekreterare har delegationen anmält för riksdagens bankoutskott med hänsyn till det anslagsöverskridande beslutet kan väntas medföra. Denna anmälan, som behandlats av bankoutskottet den 29 november 1956, har icke föranlett någon erinran från utskottets sida utan av detta lagts till handlingarna.

Vidare ha mera permanenta anordningar vidtagits för att fylla sekretariatets behov av skrivhjälp. Redan under budgetåret 1955/56 har under längre tid ett fast anställt skrivbiträde tjänstgjort hos delegationen. Sedan den 15 september 1956 har ett skrivbiträde haft fast anställning vid delegationens sekretariat. Olika anordningar övervägas för närvarande för att lösa skrivhjälpfrågan. Behovet av skrivhjälp har nämligen successivt ökats i takt med kansliets uppbyggnad.

Under angivna omständigheter har för nästkommande budgetår en viss uppräknig av anslagsposter för löner och arvoden, såsom framgår av det föregående, måst ske. Den begärda anslagsökningen hänför sig till följande faktorer.

Delegationen övertager hela kostnaden för den nuvarande sekreterarens avlöning — denna delas för närvarande mellan delegationen och justitiedepartementet — i samband med att sekreterarsysslan omvandlas till en fast tjänst. — En deltidssyssla såsom biträde åt delegationens huvudsekreterare inrättas; den förutsättes skola upprätthållas av en tjänsteman i utrikesdepartementet. Denne erhåller ett fast månatligt arvode. — Beträffande registratören föreslås icke någon ändring i förhållande till vad nu gäller. — Det medges delegationen möjlighet att inrätta en skrivbiträdestjänst. — Den stundom ojämna arbetsbelastningen inom sekretariatet medför att å ena sidan behovet av vikarier minskas, då stadgad ledighet i viss utsträckning kan uttagas utan att vikarie behöver förordnas, men att å andra sidan extra arbetskraft måste anlitas vissa tider. Ett anslag för vikarier och tillfällig arbetskraft å 3 384 kronor har under sådana omständigheter ansetts tillfyllest.

Vad angår lönegradsplaceringen m. m. beträffande den högre personalen hänvisar delegationen till en särskild promemoria.¹

Nyinrättandet av vissa tjänster hos delegationen torde icke behöva föranleda att delegationen ges ställning som ett riksdagens verk enligt avlöningsreglementet för riksdagens verk. I samband med att delegationens registratorstjänst inrättades vid 1955 års riksdag gjorde bankoutskottet ett uttalande i ämnet (1955 utl. nr 28 s. 7). Där i förklarade sig bankoutskottet dela den mening, åt vilken de hörda remissinstanserna, d. v. s. lönenämnden för riksdagens verk och fullmäktige i riksgäldskontoret, givit uttryck, nämligen att den nya tjänsten hos delegationen borde i administrativt hänseende inrättas vid riksdagens ekonomibyrå och redovisas där. Anordningen vidtogs i syfte att undvika att delegationen organiserades som ett eget riksdagens verk. Bankoutskottet uttalade emellertid vidare, att tillsättningen av befattningshavaren borde ankomma på rådets svenska delegation, vilken borde ha att utöva även övriga enligt avlöningsreglementet vederbörande myndighet åvilande uppgifter. Sedermera ha fullmäktige i riksgäldskontoret i ett remissyttrande den 3 maj 1956 till bankoutskottet uttalat, att de icke blivit övertygade om lämpligheten eller nödvändigheten att organisera delegationens sekretariat såsom ett självständigt riksdagens verk. Under angivna omständigheter kunna de nya tjänster som erfordras hos delegationen,

¹ Här ej bilagd.

lämpligen inrättas i enlighet med de av bankoutskottet för registrators-tjänsten uppdragna riktlinjerna, i det de i administrativt hänseende anknyttas till riksdagens ekonomibyrå, medan kostnaderna belasta Nordiska rådets anslag och de enligt avlöningsreglementet vederbörande myndighet åvilande uppgifterna att tillsätta tjänsterna m. m. omhänderhas av delegationen.

c) *Expenser.* Begärt anslag 9 000 kronor (1955/56 9 600 kronor)

För inventarier, kontorsmateriel och papper m. m. har beräknats åtgå 5 000 kronor, medan för särskilda kostnader i samband med sjätte sessionen — huvudsakligen utgifter för stenografer m. m. — ett belopp å 4 000 kronor upptagits. Det begärda anslaget är av samma storleksordning som de verkliga kostnaderna för ifrågavarande ändamål under det senaste och innevarande budgetår. Härvid bortses från de särskilda utgifter, som för närvarande uppkommit för inredning av och inventarier till delegationens nya kanslilokaler.

Med hänsyn till bl. a. osäkerheten beträffande åtskilliga av de beräknade anslagsposterna har för oförutsedda utgifter upptagits ett avrundande belopp å 3 000 kronor.

Över framställningen har utskottet inhämtat yttrande från *fullmäktige i riksgäldskontoret* och *lönenämnden för riksdagens verk*.

Fullmäktige i riksgäldskontoret anför följande.

Enligt den föreliggande framställningen, som innefattar delegationens anslagsäskanden för budgetåret 1957/58, skulle, såvitt nu är i fråga, delegationens personalorganisation utökas med en nyinrättad tjänst som expeditionschef i Cr 15 samt en skrivbiträdestjänst i Cg 8, varjämte medel beräknats dels för avlöning till delegationens registrator i lönegraden Ce 19 jämte ytterligare ersättning till henne med 1 800 kronor, enligt uppgift för visst extraarbete, dels ock för en deltidstjänstgörande sekreterare samt för vikarier och tillfällig arbetskraft.

Vad angår förslaget om inrättande av en heltidsbefattning i Cr 15 som expeditionschef hos delegationen vill fullmäktige erinra om att fullmäktige nästföregående år i remissyttrande till bankoutskottet uttalat sig mot att delegationen och dess sekretariat gäves ställningen av ett självständigt riksdagens verk. Såvitt fullmäktige kunnat finna, har några särskilda omständigheter icke därefter inträffat av beskaffenhet att kunna motivera en ändrad uppfattning härutinnan. Av flera skäl anser fullmäktige ej heller lämpligt att för delegationens chefssekreterare tillskapa en lönegradsplacerad tjänst vid riksdagens ekonomibyrå — en anordning som av särskilda skäl ansetts kunna ifrågakomma beträffande registratorsbefattningen hos delegationen. Ett avvisande även av delegationens nyssnämnda förslag bör dock ej hindra, att den nuvarande chefssekreteraren, därest han, med frånträdande av andra statliga uppdrag, skulle övergå till heltidsanställning hos delegationen, utöver honom för närvarande tillkommande avlöning hos delegationen, erhåller den avlöningsförstärkning, som kan anses av omständigheterna motiverad, inom ramen för de avlöningsförmåner, som tillkommer en tjänsteman i Cr 15.

Mot beräkningen av medel för anställande av en sekreterare med halvtidstjänstgöring har fullmäktige icke något att erinra.

Vad slutligen beträffar den nämnda skrivbiträdestjänsten torde frågan om inrättandet av denna tjänst ha kommit i ett ändrat läge efter det delegationens ifrågavarande framställning överlämnats till utskottet, i det att vaktmästaren vid riksdagens ekonomibyrå N. G. Johnsson från och med den 1 januari 1957 tjänstgör hos delegationen med uppgift att utföra såväl vakt-

mästar- som skrivbiträdesgöromål. Johnssons ifrågavarande tjänstgöring är härvid att likställa med sådan skriv- och vaktmästarhjälp, som av ekonomi- byrån regelmässigt lämnas riksdagsutskotten och andra riksdagens organ. I detta sammanhang må erinras om att fullmäktige genom beslut den 12 april 1956 förklarar delegationen berättigad att tills vidare i likhet med riksdagsutskotten åtnjuta kostnadsfri service i fråga om vaktmästare och skrivhjälp från riksdagens ekonomi- byrå. Kostnaden för Johnssons avlönande har dock i enlighet med av delegationen framfört önskemål ansetts böra bestridas av delegationens medel. Enligt vad fullmäktige inhämtat räknar delegationen med att Johnssons tjänstgöring hos delegationen kommer att fortsätta även under budgetåret 1957/58, vilket torde föranleda viss höjning av anslagsberäkningarna i förevarande hänseende; delegationen torde komma att härom göra erforderlig framställning direkt till bankoutskottet.

Lönenämnden för riksdagens verk erinrar om sitt utlåtande den 2 maj 1956 över en i stort sett likartad framställning från delegationen. I sagda utlåtande anförde lönenämnden bl. a., att nämnden för sin del icke blivit övertygad om att arbetsformerna för Nordiska rådets verksamhet ännu vunnit sådan stadga, att tiden vore mogen att avgöra frågan om en fastare organisation av det svenska sekretariatet.

Icke heller nu finner sig nämnden kunna förorda någon fastare organisation utan anser att delegationens personal bör ha samma anställningsform som tidigare. Nämnden finner sig därför böra avstyrka inrättandet av den föreslagna lönegradsplacerade tjänsten som expeditionschef. Däremot vill nämnden icke motsätta sig att — därest så anses erforderligt — den nuvarande sekreteraren vid uteslutande tjänstgöring hos Nordiska rådet erhåller sådant personligt arvodestillägg att hans löneförmåner komma att uppgå till högst den lön som motsvarar nuvarande Cr 15.

I övrigt har den remitterade framställningen icke föranlett annat uttalande från lönenämnden än att nämnden — med hänvisning till vad som anförts i nämndens utlåtande av den 30 mars 1955 angående registrators- tjänstens placering i 19 lönegraden — ifrågasätter huruvida icke genomgång av vissa tidningar och ombesörjande av erforderliga urklipp, vilket arbete registratorn utför mot en ersättning av 150 kr/mån., bör anses falla inom tjänstemannens vanliga tjänsteutövning.

Delegationen har i skrivelse till utskottet den 7 mars 1957 anmält att det befunnits ändamålsenligt att ersätta det kvinnliga skrivbiträdet hos delegationen med en vaktmästare med färdigheter i maskinskrivning. En sådan anordning har prövats sedan årets början med goda erfarenheter. Delegationen föreslår därför att denna ordning bibehålles även under nästkommande budgetår. Den vaktmästare, som tjänstgör hos delegationen, är placerad i Ce 11: 14. Skillnaden mellan lönen i löneklass 8 och löneklass 14 utgör för närvarande ca 2 200 kronor för år. Ifrågavarande belopp torde emellertid inbesparas, då vaktmästaren förutsättes icke skola tjänstgöra under sommarmånaderna.

Vidare har delegationen i skrivelse till utskottet den 4 april 1957 återupptagit frågan om personalorganisationen för delegationens kansli och därvid anför bl. a. följande.

Delegationen intager en särställning bland myndigheter och organ under fjortonde huvudtiteln i det den icke har någon avlöningsstat i egentlig mening och icke heller eljest är underkastad några särskilda föreskrifter för sin medelsanvändning, trots att delegationen för närvarande har tre under hela året permanent verksamma befattningshavare. De för riksdagen och dess verk i allmänhet gällande reglerna äro sålunda icke omedelbarligen och formellt tillämpliga å delegationen annat än för visst särskilt fall, utan denna har ansetts kunna disponera de medel, som anvisas å riksstaten för dess behov, efter de linjer den själv finner lämpliga.

Under de fem år delegationen nu varit i verksamhet, ha efter hand en rad frågor uppkommit delvis av ekonomisk och kameral natur, vilka delegationen in pleno eller genom ett särskilt inrättat arbetsutskott måst lösa från fall till fall. Delegationen har därvid självfallet genomgående eftersträvat att följa de principer, som tillämpas av riksdagen och dess verk.

Tiden torde emellertid nu vara inne att söka finna något fastare former för delegationens verksamhet. Att fatta beslut härom torde icke vara möjligt utan föregående utredning. Denna torde böra avse bl. a. frågor om delegationens formella kompetens i olika avseenden t. ex. beträffande tjänsteställningar och medelsförvaltningen och om arbetsutskottets ställning samt om dess kompetens och möjligheten att delegera beslutanderätten till detta. Organisationen av kansliet och expeditionen torde vidare böra omfattas av utredningen och i samband därmed delegationens förhållande till övriga riksdagsorgan. Härutöver bör utredningen avse bestämmelserna om ersättning för deltagande i sammanträden och rörande traktamenten och resekostnadsgottgörelse m. m. En särskild fråga, som kräver beaktande, är hur revisionen lämpligen bör utformas med avseende å den betydande del av delegationens anslag, som förbrukas för rådets gemensamma ändamål och därigenom undandragas en effektiv revision.

Enligt delegationens mening torde nu angivna och andra med dem sammanhängande frågor böra bli föremål för närmare utredning. Därvid torde kunna tillgå på liknande sätt som skedde då frågan om statsrevisionens organisation och arbetsformer för några år sedan löstes. På föranledande av 1946 års revisorer beslöt nämligen 1947 års riksdag på statsutskottets hemställan, att uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att föranstalta om en skyndsam utredning av frågan rörande riksdagens revisorers verksamhet. I anledning härav tillsatte fullmäktige i riksgäldskontoret den 24 juli 1947 en kommitté, som den 29 januari 1948 avgav förslag i ämnet, vilket sedermera ledde till beslut om en omläggning av revisionens arbete och fastställande av en ny organisation för denna.

Under hänvisning till vad nu anförts vill delegationen för sin del förorda att åt fullmäktige i riksgäldskontoret uppdrages att verkställa en utredning rörande delegationens ställning och arbetsformer.

I avvaktan på detta utredningsarbets slutförande synes den organisation varom delegationen lagt fram förslag i sin framställning kunna provisoriskt tillämpas.

Utskottet. Den under punkten 8 gjorda anslagsberäkningen har icke föranlett erinran från utskottets sida. Utskottet vill sålunda icke motsätta sig att den nuvarande chefssekreteraren hos delegationen vid uteslutande tjänstgöring hos Nordiska rådet erhåller sådant personligt arvodestillägg att hans löneförmåner kommer att uppgå till högst den lön som motsvarar Cr 15. Utskottet kan också biträda vad som föreslagits beträffande anställande av

en sekreterare med halvtidstjänstgöring och en vaktmästare med färdigheter i maskinskrivning.

Frågan om behovet av en varaktig omorganisation av delegationens kansli synes kunna bedömas sedan en sådan utredning rörande delegationens ställning och arbetsformer företagits, varom delegationen hemställt. Utskottet avser att, därest riksdagen icke har något att erinra häremot, uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att föranstalta om utredning i detta hänseende.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagen: Kostnader för Nordiska rådet* anvisa ett *förslagsanslag* av 150 000 kronor.

8: o) **Riksdagen: Tidskriften Nordisk kontakt.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 9 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagen: Tidskriften Nordisk kontakt* anvisa ett *förslagsanslag* av 40 000 kronor.

9: o) **Riksdagen: Övriga omkostnader.** Under punkten 10 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagen: Övriga omkostnader anvisa ett *förslagsanslag* av 435 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet till 465 000 kronor.

Utskottet har intet att erinra mot riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning, vilken är föranledd av behovet att anskaffa ny diskmaskin m. m. i riksdagens restaurang.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagen: Övriga omkostnader* anvisa ett *förslagsanslag* av 465 000 kronor.

10: o) **Allmänt kyrkomöte.** Under punkten 11 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Allmänt kyrkomöte anvisa ett *förslagsanslag* av 410 000 kronor.

Under erinran om att utskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 16 i huvudsak tillstyrkt Kungl. Maj:ts proposition nr 24 angående ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Allmänt kyrkomöte* anvisa ett *förslagsanslag* av 410 000 kronor.

11: o) **Riksgäldskontoret: Avlöningar.** Under punkten 12 har Kungl Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksgäldskontoret: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 1 755 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbehovet till 1 938 000 kronor.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksgäldskontoret: Avlöningar* anvisa ett *förslagsanslag* av 1 938 000 kronor.

12: o) **Riksgäldskontoret: Kostnader för emission av statslån m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 13—14 framställda förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa

a) till *Riksgäldskontoret: Kostnader vid emission av statslån m. m.* ett *förslagsanslag* av 245 000 kronor;

b) till *Riksgäldskontoret: Övriga omkostnader* ett *förslagsanslag* av 240 000 kronor.

13: o) **Riksdagens ekonomibyrå: Avlöningar.** Under punkten 15 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagens ekonomibyrå: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 675 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbehovet till 747 000 kronor.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagens ekonomibyrå: Avlöningar* anvisa ett *förslagsanslag* av 747 000 kronor.

14: o) **Riksdagens ekonomibyrå: Omkostnader.** Under punkten 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagens ekonomibyrå: Omkostnader anvisa ett förslagsanslag av 670 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet till 740 000 kronor, varvid hänsyn tagits till på nästkommande budgetår belöpande kostnader som avse dekorerings av första kammarens plenisal (se utskottets utlåtande nr 25/1957) och arbeten för upphängning av två gårdsplaner i riksdagshuset.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade beräkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagens ekonomibyrå: Omkostnader* anvisa ett *förslagsanslag* av 740 000 kronor.

15: o) **Riksdagsbiblioteket: Avlöningar.** Under punkten 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagsbiblioteket: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 294 000 kronor. Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit anslagsbehovet till 322 000 kronor.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade beräkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagsbiblioteket: Avlöningar* anvisa ett *förslagsanslag* av 322 000 kronor.

16: o) **Riksdagsbiblioteket: Omkostnader m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 18 och 19 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa

a) till *Riksdagsbiblioteket: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 30 000 kronor;

b) till *Riksdagsbiblioteket: Bokinköp och bokbindning* ett *reservationsanslag* av 100 000 kronor.

17: o) **Justitieombudsmannen och hans expedition: Avlöningar.** Under punkten 20 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Justitieombudsmannen och hans expedition: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 267 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet till 303 000 kronor.

Under erinran om att utskottet i utlåtandet nr 34 tillstyrkt vad delegerade för riksdagens verk föreslagit beträffande ändrade tjänste- och personalförteckningar vid justitieombudsmannens expedition får utskottet biträda riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Justitieombudsmannen och hans expedition* anvisa ett *förslagsanslag* av 303 000 kronor.

18: o) **Justitieombudsmannen och hans expedition: Omkostnader.** Under punkten 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Justitieombudsmannen och hans expedition: Omkostnader anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet till 26 000 kronor med hänsyn till det tillfälliga behovet av nyanskaffning av möbler.

Under erinran om vad utskottet ovan under punkten 17 anfört, får utskottet med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Justitieombudsmannen: Omkostnader* anvisa ett *förslagsanslag* av 26 000 kronor.

19: o) **Militieombudsmannen och hans expedition: Avlöningar.** Under punkten 22 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Militieombudsmannen och hans expedition: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 189 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet till 210 000 kronor.

Med biträdande av riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Militieombudsmannen och hans expedition: Avlöningar* anvisa ett *förslagsanslag* av 210 000 kronor.

20: o) **Militieombudsmannen och hans expedition: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 23 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Militieombudsmannen och hans expedition: Omkostnader* anvisa ett *förslagsanslag* av 22 000 kronor.

21: o) **Riksdagens revisorer och deras kansli: Arvoden till revisorerna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 24 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagens revisorer och deras kansli: Arvoden till revisorerna* anvisa ett *förslagsanslag* av 45 000 kronor.

22: o) **Riksdagens revisorer och deras kansli: Avlöningar.** Under punkten 25 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Riksdagens revisorer och deras kansli: Avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 161 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet till 180 000 kronor.

I skrivelse till bankoutskottet den 14 mars 1957 har *riksdagens revisorer* hemställt, att bankoutskottet måtte föreslå riksdagen att de vid revisorernas kansli inrättade tjänsterna som byrådirektör och sekreterare placeras i lönegraden A 26 fr. o. m. ingången av nästkommande budgetår.

Revisorerna har till stöd för sin hemställan anfört följande.

Den för riksdagens revisorers kansli gällande personalförteckningen upp- tar bl. a. tre tjänster såsom byrådirektör och sekreterare i högst lönegraden Ce 33. Ifrågavarande tjänster äro alltså extra ordinarie.

Vid bestämmandet av anställningsform för viss tjänst inom statsförvaltningen har sedan länge den principen tillämpats, att sådana tjänster, med vilka äro förenade arbetsuppgifter av grannliga natur, givits ordinarie karaktär. Anledningen härtill är självfallet, att vederbörande tjänstinnehavare skall erhålla en självständig ställning, som såvitt möjligt eliminerar risken

för obehöriga påtryckningar utifrån. Det nu sagda gäller icke blott domare och liknande befattningshavargrupper utan även kamrerare och kvalificerad revisionspersonal. För att sistnämnda personal, som ofta har att verkställa en ingående granskning av olika ämbetsåtgärder, skall utan hinder av eventuellt uppkommande motsättningar kunna konsekvent fullfölja sitt arbete, anses sålunda i hög grad önskvärt att den besitter den trygghet i anställningshänseende som ordinarieskapet innebär.

Med hänsyn till nu anförda omständighet finna revisorerna det otillfredsställande, att de vid revisorernas kansli inrättade tjänsterna som byrådirektör och sekreterare ha extra ordinarie karaktär. Enligt revisorens uppfattning föreligger så mycket mindre anledning att bibehålla denna anställningsform som det stadigvarande behovet av nämnda tjänster måste anses vara höjt över varje tvivel. Särskilt bör uppmärksammas, att två av revisorernas nu avsedda tjänstemän inneha inom andra ämbetsverk lägre ordinarie tjänster, från vilka de äro tjänstlediga; dessa tjänster måste till följd härav upprätthållas med vikariatslöneförordnanden, vilket medför vissa olägenheter. Uppenbarligen föreligger också, försåvitt revisorernas egen verksamhet angår, större möjlighet att bevara en ur olika synpunkter önskvärd stadga och kontinuitet i kansliorganisationen, om vederbörande tjänstemän ha ordinarie ställning. I sammanhanget må jämväl framhållas, att tjänster i högre lönegrad än 25 vid riksdagens verk som regel äro ordinarie, varvid icke minst bör erinras om de vid justitieombudsmans- och militieombudsmansexpeditionerna befintliga byrådirektörstjänsterna. Visserligen förutsattes, då revisorernas kansli fick sin nuvarande organisation att statens sakrevision skulle tjäna som förebild. Den erfarenhet som vunnits under de snart åtta år denna organisation tillämpats utvisar emellertid, att beträffande såväl arbetsuppgifter som ansvar bestämda skillnader föreligga mellan de båda ifrågasvarande revisionsorganens personal, varför det icke synes erforderligt att för all framtid full överensstämmelse råder i fråga om personalens lönevillkor och anställningsförhållanden.

Revisorerna hysa således den uppfattningen att de vid revisorernas kansli inrättade tjänsterna som byrådirektör och sekreterare böra ordinariesättas. Med hänsyn till arten av de på vederbörande befattningshavare ankommande arbetsuppgifterna böra tjänsterna därvid placeras i den högsta enligt gällande personalförteckning tillämpliga lönegraden eller Ca 33, motsvarande enligt den av riksdagen numera godkända löneplansrevisionen lönegraden A 26. Då samtliga här avsedda tjänstemän redan nu tillhöra ifrågasvarande lönegrad, innebär förslaget icke någon löneförbättring och föranleder således ej heller någon uppräknig av det under rubriken »Riksdagens revisorer och deras kansli» upptagna avlöningsanslaget. Viss omfördelning av anslagsmedlen mellan de olika anslagsposterna är dock nödvändig. Tilläggas må att även efter en dylik förändring av tjänsternas karaktär möjlighet föreligger att vid eventuellt uppkommande vakanser förordna de nyanställda tjänstemännen såsom extra eller extra ordinarie i högst nuvarande 33 lönegraden, till dess klarhet vunnits om vederbörandes lämplighet för uppgiften.

Utskottet har inhämtat yttranden över framställningen från *fullmäktige i riksgäldskontoret* och *lönenämnden för riksdagens verk*.

Lönenämnden har anförut följande.

Såsom anförts i framställningen har statens sakrevision utgjort förebild för nuvarande organisation av riksdagens revisorers kansli. Nämnden vill i anslutning därtill erinra om att organisationen av den statliga rationaliseringsverksamheten — vartill hänföres bl. a. den verksamhet som bedrives

av sakrevisionen — för närvarande är föremål för överväganden av »1956 års rationaliseringsutredning» och att åt denna utredning jämväl uppdragits att pröva anställningsformerna för de inom nämnda rationaliseringsverksamhet anställda tjänstemännen. Med anledning härav föreslår lönenämnden, att resultatet av 1956 års rationaliseringsutredning avvaktas, innan ställning toges till frågan om ordinariesättning av de vid riksdagens revisorers kansli inrättade tjänsterna som byrådirektör och sekreterare.

Fullmäktige i riksgäldskontoret är av samma uppfattning som lönenämnden i denna fråga och hemställer att den i ärendet gjorda framställningen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet, som icke har något att erinra mot riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkning, finner — i likhet med hörda remissinstanser — att resultatet av 1956 års rationaliseringsutredning bör avvaktas innan ställning toges till den av riksdagens revisorer väckta frågan om ordinarie-sättning av de vid revisorernas kansli inrättade tjänsterna som byrådirektör och sekreterare.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagens revisorer och deras kansli: Avlöningar* anvisa ett *förslagsanslag* av 180 000 kronor.

23:o) **Riksdagens revisorer och deras kansli: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 26 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Riksdagens revisorer och deras kansli: Omkostnader* anvisa ett *förslagsanslag* av 28 300 kronor.

24:o) **Pensioner åt f. d. riksdagsmän.** Under punkten 27 har Kungl. Maj:t förslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58 till Pensioner åt f. d. riksdagsmän anvisa ett förslagsanslag av 560 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning omräknat förevarande anslag till 650 000 kronor.

Med biträdande av riksgäldskontorets beräkning hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Pensioner åt f. d. riksdagsmän* anvisa ett *förslagsanslag* av 650 000 kronor.

25:o) **Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkten 28 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 till *Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän* anvisa ett *förslagsanslag* av 90 000 kronor.

26:o) **Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl. m. m.** Under punkterna 29 och 30 har Kungl. Maj:t förslagit riksdagen att för budgetåret 1957/58

anvisa a) till Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl. ett förslagsanslag av 552 000 kronor; b) till Pensioner åt efterlevande till befattningshavare ett förslagsanslag av 96 000 kronor.

Riksgäldskontoret har i sin förnyade anslagsberäkning angivit medelsbehovet beträffande det förstnämnda anslaget till 568 000 kronor och beträffande det senare anslaget till 106 000 kronor.

Utskottet, som icke har något att erinra mot riksgäldskontorets förnyade anslagsberäkningar, får hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa

a) till *Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl. ett förslagsanslag* av 568 000 kronor;

b) till *Pensioner åt efterlevande till befattningshavare ett förslagsanslag* av 106 000 kronor.

27: o) Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond m. m. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkterna 31—34 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1957/58 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett *förslagsanslag* av 113 000 kronor;

b) till *Vinstutlottning i samband med lönsparande* ett *förslagsanslag* av 275 000 kronor;

c) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* ett *förslagsanslag* av 5 000 kronor;

d) till *Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäringen m. m.* ett *förslagsanslag* av 45 000 kronor.

Slutsumman av huvudtiteln för riksdagen och dess verk m. m. kommer vid bifall till vad utskottet sålunda föreslagit att i riksstaten för budgetåret 1957/58 utgöra 19 662 300 kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till det i statsverkspropositionen beräknade beloppet med 1 930 000 kronor. Specifikation av de beräknade utgifterna under huvudtiteln innefattande förslag till stater är såsom *Bilaga 1* fogad vid detta utlåtande.

Stockholm den 21 maj 1957

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF.

Vid detta ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Boo, Fahlander, Werner och Krügel;

från andra kammaren: herrar Larsson i Julita, Nordqvist, Svensson i Stenkyrka, Bengtsson i Landskrona, Wedén och Wachtmeister.

Specifikation

till anslagen under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. för budgetåret 1957/58

	Kronor	Kronor
Riksdagen		
1. <i>Arvoden till riksdagens ledamöter, förslagsanslag</i>		
Första kammaren, förslagsvis	2 900 000	
Andra kammaren, förslagsvis	<u>4 500 000</u>	7 400 000
2. <i>Reseersättningar till riksdagens ledamöter, förslagsanslag .....</i>		1 350 000
3. <i>Avlöningar till personal, förslagsanslag</i>		
Kamrarna och utskotten samt riksdagens kansli (exkl. vaktpersonal), förslagsvis	1 400 000	
Utrikesnämnden, förslagsvis	2 700	
Arvode för utarbetande av årsregister till riksdagens protokoll med bihang	8 300	
Övriga arvoden, förslagsvis	<u>9 000</u>	1 420 000
4. <i>Kostnader för riksdagstrycket, förslagsanslag</i>		
Utgifter:		
Tryckpapper, förslagsvis	175 000	
Riksdagshandlingar:		
Tryckningskostnader, förslagsvis	915 000	
Bokbinderikostnader, förslagsvis	200 000	
Kommittétryck, förslagsvis	<u>10 000</u>	
	1 300 000	
Särskilda uppbördsmedel:		
Försäljning av riksdagstryck	<u>- 70 000</u>	1 230 000
5. <i>Utgivande av särskilda publikationer, reservationsanslag</i>		
Uppslagsboken över riksdagens verksamhet	27 000	
Person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1951—1960	<u>10 000</u>	37 000
6. <i>Utgivande av otryckta ständsprotokoll, reservationsanslag</i>		
Ridderskapets och adelns protokoll för 1765—1766 års riksdag (band 1—3), prästeståndets protokoll vid riksdagarna 1680—1714 och 1719—1720, borgarståndets protokoll vid 1731 och 1734 års riksdagar samt bondeståndets protokoll vid 1746—1747, 1751—52 och 1755—56 års riksdagar		50 000
7. <i>Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, förslagsanslag ..</i>		82 000
8. <i>Kostnader för Nordiska rådet, förslagsanslag .....</i>		150 000
9. <i>Tidskriften Nordisk kontakt, förslagsanslag .....</i>		40 000

	Kronor	Kronor
10. <i>Övriga omkostnader, förslagsanslag</i>		
Reseersättningar, förslagsvis	45 000	
Expenser, förslagsvis	325 000	
Riksdagens restaurant, förslagsvis	70 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	25 000	465 000

Allmänt kyrkomöte

11. <i>Allmänt kyrkomöte, förslagsanslag</i>	410 000
--	---------

Riksgäldskontoret

12. *Avlöningar, förslagsanslag*

Avlöningsstat

Arvoden till fullmäktige och suppleanter för fullmäktige, förslagsvis	42 500	
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ..	946 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	730 000	
Arvoden och särskilda ersättningar, förslagsvis	2 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	217 500	1 938 000

Specifikation till avlöningsstat för riksgäldskontoret:

Arvoden till fullmäktige och suppleanter för fullmäktige

I denna post ingår:

arvoden å 5 000 kronor till en var av sju fullmäktige	35 000	
särskilda arvoden därutöver		
till ordföranden	4 000	
» tredje ledamoten av arbetsutskottet	3 000	
arvoden till suppleanter, förslagsvis	500	42 500

Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat

I denna post ingår:

nettolöner förslagsvis	934 000	
vikariatsersättning vid förordnande å ordinarie eller extra ordinarie tjänst, förslagsvis	5 600	
tilläggsarvode till riksgäldsdirektören	4 000	
arvode till riksgäldsdirektörens ersättare, förslagsvis	2 400	946 000

Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m.

I denna post ingår:

nettolöner, förslagsvis	725 000	
vikariatsersättning vid förordnande å ordinarie eller extra ordinarie tjänst, förslagsvis	4 000	
övertidsersättning för ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis	1 000	730 000

Arvoden och särskilda ersättningar

Under denna rubrik har medel beräknats för följande utgifter:

gratifikationer eller belöningar, förslagsvis	1 000	
gottgörelse enligt 18 § 1 mom. andra stycket avlöningsreglementet för riksdagens verk, förslagsvis	1 000	2 000

	Kronor	Kronor
13. <i>Kostnader vid emission av statslån m. m., förslagsanslag</i>		
Obligationspapper, förslagsvis	50 000	
Tryckning av obligationer och kuponger m. m., förslagsvis	50 000	
Annonsering m. m., förslagsvis	100 000	
Vinstutlottning å premielånen, förslagsvis	20 000	
Bidrag till utredning angående sparandets struktur.....	25 000	245 000
14. <i>Övriga omkostnader, förslagsanslag</i>		
Sjukvård m. m., förslagsvis	15 000	
Resersättningar, förslagsvis	6 000	
Expenser, förslagsvis	190 000	
Publikationstryck, förslagsvis	9 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	20 000	240 000

Riksdagens ekonomibyrå

15. <i>Avlöningar, förslagsanslag</i>		
A v l ö n i n g s s t a t		
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	335 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	325 000	
Arvoden och särskilda ersättningar, förslagsvis ¹	1 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis.....	86 000	747 000
16. <i>Omkostnader, förslagsanslag</i>		
U t g i f t e r:		
Sjukvård m. m., förslagsvis.....	2 000	
Reparationer och underhåll av riksdagshuset m. m., förslagsvis	500 000	
Expenser, förslagsvis	250 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	8 000	
	760 000	
S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l:		
Influtna hyror	— 20 000	740 000

Riksdagsbiblioteket

17. <i>Avlöningar, förslagsanslag</i>		
A v l ö n i n g s s t a t		
Arvoden till styrelsens ledamöter och suppleanter, förslagsvis	1 800	
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	154 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	129 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	37 200	322 000
18. <i>Omkostnader, förslagsanslag</i>		
Sjukvård m. m., förslagsvis.....	1 000	
Expenser, förslagsvis	17 000	
Publikationstryck, förslagsvis	10 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	2 000	30 000

¹ Under denna rubrik har medel beräknats för gratifikationer eller belöningar samt gottgörelse enligt 18 § 1 mom. andra stycket avlöningsreglementet för riksdagens verk.

	Kronor	Kronor
19. Bokinköp och bokbindning, reservationsanslag ¹		100 000

Justitieombudsmannen och hans expedition

20. Avlöningar, förslagsanslag

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	243 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	25 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis.....	<u>35 000</u>	303 000

21. Omkostnader, förslagsanslag

Sjukvård m. m., förslagsvis.....	900	
Reseersättningar, förslagsvis.....	5 000	
Expenser vid justitieombudsmannens expedition, förslagsvis	20 000	
Övriga utgifter, förslagsvis.....	<u>100</u>	26 000

Militieombudsmannen och hans expedition

22. Avlöningar, förslagsanslag

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis ...	170 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis.....	16 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis.....	<u>24 000</u>	210 000

23. Omkostnader, förslagsanslag

Sjukvård m. m., förslagsvis	900	
Reseersättningar, förslagsvis.....	10 000	
Expenser, förslagsvis.....	11 000	
Övriga utgifter, förslagsvis.....	<u>100</u>	22 000

Riksdagens revisorer och deras kansli

24. Arvoden till revisorerna, förslagsanslag

Arvoden, förslagsvis	45 000
----------------------------	--------

25. Avlöningar, förslagsanslag

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis....	35 000	
Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	125 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	<u>20 000</u>	180 000

¹ Från detta anslag bestrides intill ett belopp av högst 50) kronor för budgetår utgifter för komplettering av bibliotekets samlingar av porträtt av riksdagsleda möter (bankoutsk. utl. nr 19/1947).

	Kronor	Kronor
26. <i>Omkostnader, förslagsanslag</i>		
Sjukvård m. m., förslagsvis	400	
Reseersättningar, förslagsvis	20 000	
Expenser, förslagsvis	7 500	
Övriga utgifter, förslagsvis	<u>400</u>	28 300

Pensioner

27. <i>Pensioner åt f. d. riksdagsmän, förslagsanslag . . . . .</i>		650 000
28. <i>Pensioner åt efterlevande till riksdagsmän, förslagsanslag ..</i>		90 000
29. <i>Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., förslagsanslag</i>		
Enligt tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk m. m., förslagsvis	269 000	
Av riksdagen beviljade pensioner, förslagsvis	54 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	<u>245 000</u>	568 000
30. <i>Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, förslagsanslag</i>		
Enligt familjepensionsreglementet för riksdagens verk, för- slagsvis	44 000	
Av riksdagen beviljade pensioner, förslagsvis	16 000	
Rörligt tillägg, förslagsvis	<u>46 000</u>	106 000

Diverse

31. <i>Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:</i>		
<i>Byggnadsstyrelsens delfond, förslagsanslag . . . . .</i>		113 000
32. <i>Vinstutlottning i samband med lönsparande, förslagsanslag . . . . .</i>		275 000
33. <i>Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, förslagsanslag . . . . .</i>		5 000
34. <i>Arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen m. m., förslags- anslag . . . . .</i>		45 000
	Summa	19 662 300